

Presentació

L'impacte d'internet ha afectat de manera radical tots els àmbits de l'activitat pública i privada i, especialment, els processos de la comunicació audiovisual. En conseqüència, la gestió, el desplegament, la regulació o el control d'aquesta poderosa plataforma universal estan suscitant un interès i un debat creixents per part de les diverses instàncies nacionals i internacionals. Sota el títol "Internet, a la deriva?", aquest monogràfic del número 37 [vol. XIV(2)] de *Quaderns del CAC* vol contribuir modestament a reflexionar sobre la dinàmica actual d'internet i a aportar elements d'anàlisi i de valoració sobre els nous problemes que plantegen la seva regulació i governança.

L'autor invitat d'aquest número, el prestigiós jurista i professor de la Universitat de Montréal **Pierre Trudel**, situa la nova regulació de l'audiovisual en l'article "Gestió dels riscos d'internet i canvis de paradigma en la regulació del sector audiovisual". Els canvis de l'era digital a la xarxa requereixen, al seu parer, identificar els nous factors de risc en el sentit d'Ulrich Beck, i ajustar la nova legislació als requeriments de polítiques públiques per als serveis i la programació audiovisuals al ciberespai.

Obre el monogràfic **Antoni Elias** amb la contribució "Internet i la seva governança", en què explora la problemàtica de la governança d'internet des de tres punts de vista, el tècnic, l'econòmic i el social, i propugna una tutela del sistema amb interès compartit dels tres actors principals: els estats, la societat civil i el mercat. **Josep Maria Carbonell** proposa i argumenta un decàleg de principis, inspirat en el model social-liberal, sota el títol "Per una regulació de les xarxes de comunicació multimèdia al servei de l'interès públic: deu principis". **Pierre-François Docquir** aborda "Els reptes de la neutralitat d'internet", entenent que s'ha consolidat aquest principi com a reacció contra el tracte discriminatori en la plataforma de comunicació més eficient, i proposa monitorar-ne la implementació. Per la seva banda, **Artemi Rallo** i **Ricard Martínez** tracten en l'article "Protecció de dades personals i xarxes socials: obligacions per als mitjans de comunicació" els requisits normatius de les empreses de comunicació que desembarquen en una xarxa social. **Xavier Batalla** examina a "Wikileaks, una eina" aquest fenomen de les filtracions massives gràcies a internet, i el qualifica d'una nova transgressió que, per al periodisme i la diplomàcia, ha convertit en industrial una pràctica que abans era artesanal. **Joan Barata** qüestiona a "El concepte de la neutralitat de la xarxa i la tensió entre regulació pública i autoregulació privada de les xarxes" alguns dels llocs comuns sobre la neutralitat de la xarxa, planteja quina n'és la naturalesa jurídica i aporta línies de discussió per regular-la. **Raquel Xalabarder** centra el seu article "La propietat intel·lectual en el món digital: un monopoli en extinció?" en com la tecnologia digital torna en problemàtics conceptes tradicionals com autor, obra o explotació dels drets, i examina temes a debat sobre sistemes P2P, còpia privada i llicències *creative commons*. Finalment, **Carles Alonso** revisa a "La governança d'internet, cap a una regulació compartida" l'escenari general de la regulació d'internet i identifica els elements clau del debat actual amb vista a assolir una internet lliure, igualitària i compartida.

En la secció "Articles", aquest número inclou les aportacions següents. **Elena Añaños** presenta els resultats d'un estudi sobre l'atenció visual de subjectes joves i grans respecte de formats publicitaris no convencionals que apareixen en programes de televisió ("Impacte visual i fixació ocular de la publicitat no convencional (PNC) televisiva en els joves i en la gent gran"). **Maria Gutiérrez, Elisabet Garcia i Manel Mateu** fonamenten a partir d'un treball realitzat en els mitjans locals de cinc municipis catalans conclusions crítiques sobre deficiències importants en la cobertura dels grups d'immigració ("La visualització dels col·lectius estrangers a la ràdio i la televisió de proximitat"). **Francesc Alías, Joan Claudi Socoró i Ignasi Iriondo** ofereixen un balanç del grau d'implantació dels sistemes de síntesi de veu a Catalunya i avancen línies d'investigació per a la seva viabilitat en la creació de produccions audiovisuals ("Aplicació de tècniques de generació de la parla en producció audiovisual"). Finalment, **David Fernández-Quijada i Federica Alborch** clouen la secció amb un estudi de camp en què argumenten l'escassa capacitat de la televisió local catalana per actuar com a tractor de la indústria audiovisual i la necessitat d'emprendre noves estratègies d'actuació ("Clústers audiovisuals i televisió local pública: la fi del miratge").

Josep Gifreu
Director